

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, na wniosek organu nadzorującego – Starosty (...), ustanowił dla Stowarzyszenia (...) z siedzibą w S. kuratora w osobie adwokata M. W. do zwołania w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy, licząc od daty postanowienia umożliwiającego przyjęcie zakończenia postępowania w sprawie, Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia, w celu wyboru zarządu.

Sąd Rejonowy ustalił, że (...) Klub Sportowy (...) został wpisany do ewidencji (...) klubów sportowych powadzonej przez Starostę (...) w dniu 17 grudnia 2003 roku pod numerem 9/03. Do wniosku dołączono listę członków zarządu klubu w składzie pięciu osób. Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia kadencja wybieralnych władz, w tym zarządu, trwa dwa lata. Zarząd jest wybierany przez Walne Zebranie Członków Klubu. Kadencja pierwszego zarządu upłynęła w dniu 17 grudnia 2005 roku. Wybór kolejnego zarządu miał miejsca w dniu 14 lutego 2006 roku, a następnego w dniu 13 listopada 2008 roku. Brak jednak dokumentów potwierdzających prawidłowość podjęcia uchwał o wyborze drugiego i trzeciego zarządu. Zakładając a priori prawidłowość dokonanych wyborów nie budzi wątpliwości, że po dniu 13 listopada 2008 roku zarząd Klubu nie był powoływany, co uprawnia do wniosku, że (...) Klub Sportowy (...) nie posiada zarządu. Zaistniały zatem przesłanki do powołania dla Klubu kuratora na podstawie art. 30 ustawy o stowarzyszeniach, z zakresem kompetencji, wskazanym w powołanym przepisie. (...) klub sportowy jest bowiem szczególnym rodzajem klubu sportowego, podlegającym wpisowi do ewidencji prowadzonej przez starostę właściwego ze względu na siedzibę klubu i posiadającym osobowość prawną (art. 3, art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 6 ustawy o sporcie). (...) klub sportowy działa na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy Prawo o stowarzyszeniach, z wyłączeniem przepisów dotyczących rejestracji.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł (...) Klub Sportowy (...) zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając:

- brak doręczeń uczestnikowi pism wpływających do akt sprawy;
- błędne oznaczenie uczestnika – jego siedziby jak i formy prowadzenia podmiotu;
- wydanie orzeczenia w sprawie na podstawie kserokopii części akt rejestrowych uczestnika, w sytuacji, gdy kserokopia nie stanowi dokumentu, ani jakiegokolwiek innego środka dowodowego w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego;
- rozstrzygnięcie sprawy z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c. w drodze wydania decyzji bez zapoznania się z kompletem dokumentacji, która wedle oświadczenia starosty znajduje się w zasobach (...);
- bezpodstawne przyjęcie za starostą, że akta rejestrowe znajdują się w zasobach (...), w sytuacji, gdy akta te znajdują się w Sądzie Okręgowym w Sieradzu II Wydziale Karnym w związku z aktem oskarżenia złożonym do tego Sądu przez Prokuraturę Okręgową w Sieradzu;
- naruszenie art. 28 i 29 ustawy prawo o stowarzyszeniach poprzez zaniechanie postępowania naprawczego i skierowanie sprawy do Sądu bez wyczerpania procedury przewidzianej przez ustawę;
- brak wezwania stowarzyszenia do wskazania osoby ewentualnego kuratora,
- brak jakiegokolwiek konsultacji ze stowarzyszeniem potencjalnej osoby kuratora.

W oparciu o powyższe skarżący wniósł w pierwszej kolejności:

- o uchylenie postanowienia w całości i odrzucenie wniosku w związku z treścią art. 43 pkt 1 ustawy z dnia 07 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach, z uwagi na okoliczność, że nie stosuje się wobec(...) klubu sportowego przepisu art. 30 Prawa o stowarzyszeniach,

- o zwrócenie się do Sądu Okręgowego w Sieradzu II Wydziału Karnego o przesłanie akt rejestrowych uczestnika celem zapoznania się z kompletem dokumentacji uczestnika lub wyznaczenie sędziego do zapoznania się z aktami rejestrowymi uczestnika w Sądzie Okręgowym w Sieradzu.

W dalszej kolejności skarżący wniósł o oddalenie wniosku jako przedwczesnego i oczywiście nieuzasadnionego wobec faktu wprowadzenia Sądu przez starostę w błąd co do miejsca i okoliczności położenia, jak i treści akt rejestrowych uczestnika.

Z daleko idącej ostrożności skarżący wniósł o zmianę osoby kuratora i wskazanie jako kuratora pani Prezes E. Ś., jako osoby znającej bieżącą jak i przeszłą działalność towarzyszenia oraz jako osobę prowadzącą jej aktualne sprawy, w tym sądowe i administracyjne.

Skarżący wniósł ponadto o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa adwokackiego wedle norm prawem przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 11 stycznia 2016 roku kurator wyznaczony dla Stowarzyszenia pozostawił apelację Klubu do uznania Sądu.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja nie jest zasadna.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutów naruszenia prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. oraz braku doręczeń uczestnikowi postępowania pism wpływających do akt sprawy, wydania orzeczenia na podstawie kserokopii części akt rejestrowych i bezpodstawne przyjęcie, że akta te znajdują się z (...). Tylko bowiem w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym możliwe jest zastosowanie właściwych przepisów prawa materialnego.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego w sprawie w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Wbrew twierdzeniom skarżącego ustalenia te zostały dokonane w oparciu o całe akta rejestrowe prowadzone przez Starostę (...), jako organ ewidencyjny dla (...) Klubu Sportowego (...) z siedzibą w S.. Akta rejestrowe Klubu zostały złożone

na zarządzenie sędziego referenta z dnia 26 marca 2015 roku, znajdujące się na karcie 38 akt sprawy. Zgodnie z powołanym zarządzeniem wnioskodawca został wezwany do złożenia kserokopii całej dokumentacji związanej z rejestracją Stowarzyszenia oraz pozostałej dokumentacji, o ile taka została złożona, dotyczącej wyboru władz stowarzyszenia na kolejne kadencje, za cały okres działania stowarzyszenia. Akta te zostały wprawdzie złożone w kserokopii, ale po pierwsze uczestnik postępowania, ani w odpowiedzi na wniosek, ani w dalszych pismach procesowych nie wniósł o złożenie w/w dokumentów w oryginałach, a po drugie skarżący w żaden sposób nie wykazał, aby wydanie orzeczenia na podstawie kserokopii dokumentów miało wpływ na treść rozstrzygnięcia. W szczególności skarżący nie zarzucił niezgodności złożonych przez wnioskodawcę kserokopii dokumentów z oryginałami znajdującymi się w aktach rejestrowych prowadzonych dla Klubu.

Tym samym Sąd Rejonowy w ocenie Sądu II instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny w sprawie, w tym okoliczność, iż stowarzyszenia nie posiada zarządu, od dnia upływu dwuletniej kadencji zarządu, wybranego w dniu 13 listopada 2008 roku, i ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Niezrozumiały jest zarzut, iż przez Sąd Rejonowy bezpodstawnie przyjął, że akta rejestrowe Stowarzyszenia znajdują w zasobach (...). Analiza treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia prowadzi do konstatacji, że takie ustalenie nie zostało nigdzie poczynione przez Sąd I instancji. Znowu jednak podkreślić należy, że nawet gdyby tak się stało, nie wiąże się to żaden sposób z merytoryczną oceną wniosku w kontekście przesłanki umożliwiającej zastosowanie art. 30 ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Innymi słowy, okoliczność czy akta rejestrowe Klubu znajdują się obecnie w dyspozycji (...) czy też Sądu Okręgowego w Sieradzu II Wydziału Karnego, nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o ustanowienie kuratora. Decyduje bowiem o tym ich treść, a nie miejsce położenia.

Bezzasadny jest także zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego poprzez brak doręczenia uczestnikowi postępowania pism procesowych wpływających do akt sprawy. Twierdzeniu temu przeczy zawartość akt sprawy. Uczestnik postępowania otrzymał odpis wniosku wraz z załącznikami, zgodnie z zarządzeniem sędziego referenta z dnia 20 sierpnia 2014 roku (zarządzenie k. 16, zwrotne potwierdzenie odbioru k. 17). W toku postępowania przed sądem I instancji wnioskodawca nie składał innych pism procesowych zawierających jego stanowisko w sprawie, bądź stanowiących odpowiedź na stanowisko uczestnika postępowania. Podkreślić także należy, że skarżący nie wskazał, jakich pism procesowych załączonych do akt sprawy nie otrzymał i w jaki sposób przełożyło się to na jego sytuację procesową w toku postępowania. Podniesiony zarzut nie mógł zatem wywołać żadnego skutku na etapie postępowania odwoławczego.

Takiego skutku nie mogły wywołać również zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego, które także okazały się chybione.

W kontekście brzmienia art. 3 ust. 2 i art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 715, ze zm.) nie budzi wątpliwości, że uczniowski klub sportowy jest stowarzyszeniem posiadającym osobowość prawną, a nie jak twierdzi skarżący, stowarzyszeniem zwykłym, pozbawionym przymiotu osobowości prawnej.

Co więcej taki sam status i charakter prawny (...) klubu sportowego wynikał z przepisów ustawy z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej (t.j. Dz. U. nr 81 z 2001 r., poz. 889, ze zm.), obowiązującej w dacie powstania i rejestracji (...) Klubu Sportowego (...) z siedzibą w S.. Art. 7 ust. 2 powołanej ustawy przewidywał, że (...) klub sportowy działa na zasadach przewidzianych w ustawie Prawo o stowarzyszeniach, z wyłączeniem przepisów dotyczących rejestracji. Ust. 4 art. 7 z kolei przesądzał, że uczniowski klub sportowy posiada osobowość prawną.

Statut (...) Klubu Sportowego (...) w § 3 również zawiera zapis, zgodnie z którym Klub jest stowarzyszeniem zarejestrowanym i z tego tytułu posiada osobowość prawną (statut k. 9 – 11). Świadomość formy prawnej i obowiązków rejestrowych wynikających z powołanych przepisów ustawy o kulturze fizycznej mieli także założyciele klubu i osoby go reprezentujące, co znalazło wyraz we wniosku o rejestrację z dnia 15 grudnia 2003 roku skierowanym do Starosty (...), którego kserokopia znajduje się na karcie 72 akt sprawy.

W tym kontekście zupełnie niezrozumiałe jest twierdzenie skarżącego, że (...) Klub Sportowy (...) z siedzibą w S. jest stowarzyszeniem zwykłym, do którego nie ma zastosowania przepis art. 30 ustawy z dnia 07 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1393).

W konsekwencji za bezzasadny należało uznać zarzut błędnego oznaczenia uczestnika, tj., formy prowadzenia podmiotu.

Co do błędnego oznaczenia siedziby uczestnika postępowania zarzut ten nie został w żaden sposób uzasadniony, zatem trudno się do niego odnieść. Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał w zaskarżonym postanowieniu siedzibę Klubu, tj. (...). Oznaczenie to jest zgodne ze Statutem Stowarzyszenia, w którym w § 2 ust. 2 zapisano, że siedziba Klubu znajduje się w S., przy ulicy (...), na terenie Gminnego Ośrodka (...).

Również zarzutu naruszenia art. 28 i 29 ustawy Prawo o stowarzyszeniach nie mogły zostać uwzględnione. Skarżący zarzucił Sądowi I instancji, że zastosował sankcję wynikającą z art. 30 powołanej ustawy, pomimo niewyczerpania przez organ nadzorujący Stowarzyszenie procedury przewidzianej w powołanych przepisach. Z tym zarzutem nie sposób się zgodzić.

Analiza powołanych przepisów, tj. art. 28 i art. 29 ustawy Prawo o stowarzyszeniach prowadzi do wniosku, że mogą one zostać zastosowane tylko w sytuacji gdy stowarzyszenie poddane kontroli posiada organ zarządzający. Na skutek nieprawidłowości w działalności stowarzyszenia organ nadzorujący może bowiem „udzielić ostrzeżenia władzom stowarzyszenia” (art. 28) bądź sąd na wniosek organu nadzorującego lub prokuratora może m.in. „udzielić upomnienia władzom stowarzyszenia” (art. 29 ust. 1 pkt 1), „wydać zarządzenie tymczasowe o zawieszeniu w czynnościach zarządu” (art. 29 ust. 2), „zobowiązać władze stowarzyszenia do usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie” (art. 29 ust. 3). Z kolei ustanowienie kuratora dla stowarzyszenia jest możliwe tylko w sytuacji, gdy nie posiada ono zarządu zdolnego do działań prawnych (art. 30).

Ustanowienie kuratora dla stowarzyszenia nie wymaga zatem wcześniejszego poprzedzenia przez organ nadzorujący czynnościami wskazanymi w art. 28 i 29 ustawy prawo o stowarzyszeniach.

Na marginesie wskazać należy jedynie, że przed złożeniem do Sądu wniosku o ustanowienie kuratora Starosta (...) wzywał uczestnika postępowania na podstawie art. 25 ustawy Prawo o stowarzyszeniach do złożenia stosownych uchwał w przedmiocie powołania zarządu i otrzymał informację, że do powołania zarządu nie doszło (wezwanie z dnia 25.02.2014 r., k. 6, pismo Klubu z dnia 27.03.2014 r., k. 7). Podkreślić także należy, że takie działania Starosty miały miejsce począwszy od roku 2008 (wezwania z: 30.09.2008 k. 61, z 15.02.2011 r., k. 51, z 10.07.2012 r., k. 50, z 19.06.2013 r., k. 47). Członkowie Klubu mieli zatem bardzo dużo czasu na podjęcie działań naprawczych, zmierzających do usunięcia stanu, w którym Stowarzyszenie jest pobawione władz, w tym zarządu.

Odnosząc się natomiast do zarzutu braku konsultacji ze Stowarzyszeniem co do osoby kuratora wskazać należy, że Sąd I instancji nie miał takiego obowiązku. Wyznaczony przez Sąd I instancji kurator, będący adwokatem, daje rękojmię prawidłowego wykonywania swoich obowiązków, zarówno w zakresie podjęcia działań zmierzających do powołania zarządu Klubu jak i w zakresie reprezentowania stowarzyszenia w sprawach majątkowych wymagających bieżącego załatwienia. Wbrew twierdzeniom skarżącego istnieją poważne wątpliwości, że ostatni Prezes Zarządu Stowarzyszenia podołałby tym obowiązkom równie skutecznie, skoro nie mógł doprowadzić od powołania władz Stowarzyszenia od dnia upływu kadencji, tj., od 13 listopada 2010 roku.

W oparciu o powyższe Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżone postanowienie odpowiada prawu i oddalił apelację uczestnika postępowania jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 7 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym i art. 13 § 2 k.p.c.